

UPUTA

**новоizabranim načelnicima i obćin-
skim odbornicima izabranim na listi
HSS i SDK**

UPUTA

новоizabranim načelnicima i obćinskim odbornicima izabranima na listi HSS i SDK.

Nakon posljednjih obćinskih izbora u kojima je sudjelovala i Hrvatska Seljačka Stranka, stižu nam dnevno upiti sa strane novoizabranih obćinskih odbora i načelnika o tom, kako bi uredili pojedine poslove u obćinama.

Kako nam je nemoguće svakomu pojedinačno odgovoriti, to činimo evo ovim putem.

Zakon o obćinama, koji je sada na snazi, donešen je za vrijeme diktature. Jasno je, dakle, da on ni u jednom pogledu ne odgovara, te da je protivan temeljnim načelima i shvaćanjima, što ih o obćinama ima hrvatski seljački pokret i prema kojim načelima bi obćine imale biti uređene.

Današnja obćina ne može ispuniti niti svoju političku, niti gospodarsku zadaću.

Bitno je za svaku obćinu njezina samouprava, a upravo je ta samouprava izključena velikim ovlaštenjima, što ih državna uprava u obliku nadzora ima nad obćinom. Kada su ali već obćine došle u ruke hrvatskog seljačkog naroda, onda je potrebno, da se znade, što i po ovom zakonu narodu pripada.

I.

Djelokrug obćine jest samoupravni i preneseni.

1.) Samoupravni djelokrug čine takovi poslovi, koji se tiču izravno obćinskih interesa, a to su poslovi oko unapređenja gospodarskih, prosvjetnih i socijalnih potreba, kao briga oko uzdržavanja i građenja cesta, putova i mostova, nabava plemenite razplodne stoke, gradnja škola, uzdržavanje ubogara i t. d.

2.) Preneseni djelokrug čine poslovi, koji su obćini povjereni od države, dakle poslovi, koje je državna vlast prenijela na obćinu da ih ona za nju obavlja. Amo spadaju vojni poslovi, te porezni i katastralni u koliko ih već ne vrše porezni i katastralni uredi.

Organi, koji izvršuju obćinske poslove jesu:

obćinski odbor,

obćinska uprava

obćinski načelnik (predsjednik obćine) koji to sve čine uz pomoć i rad obćinskih službenika.

Do sada je često bivalo da su obćinski odbori sa načelnikom bili samo lutke i kimavci u obćini, a obćinski činovnici su radili, što su i kako su htjeli.

Sada toga više ne smije biti.

Novoizabrani obćinski odbori i načelnici moraju biti uistinu gospodari obćine, oni treba da preuzmu svu vlast u obćini u svoje ruke.

OBĆINSKI NAČELNIK

jest gospodar ureda, a svi obć. službenici su njemu podvrženi. Njegova je dužnost da nadzire njihov rad, vladanje u službi i izvan službe. Sve odredbe obćinskog načelnika imadu obćinski službenici izvršavati. Načelnik izvršava pak sve odluke obćinskog odbora i brine se za rad u obćini. On potpisuje sve spise zajedno sa obćinskim bilježnikom, a blagajničko računске spise zajedno sa obć. blagajnikom. Spisi bez takovog načelnikovog potpisa nemaju nikakvu vrijednost, te ih nitko nije dužan poštivati niti slušati, pak treba to naročito u cijeloj obćini proglašiti, a razumije se, da takove spise ni načelnik ne smije priznati kao pravovaljane. Zato mora paziti što potpisuje.

Sva pošta, koja dolazi za obćinu ima doći najprije u ruke načelnika i on ju otvara te dijeli onda službenicima prema tome. komu što spada. Nijedan načelnik, dakle, ne smije nikomu dozvoliti, da bez njega bilo kakovo pismo upućeno na obćinu otvori ili pročita, a ako tko to ipak učini, ima ga smjesta staviti pod istragu i suspendirati. Povjerljive spise ima načelnik naročito otvarati sam i čuvati pod ključem, te u njih nema uvida ni obćinski bilježnik ni obćinski službenici.

Načelnik određuje izdatke po proračunu i odlukama obćinske uprave, te pregledava obćinsku blagajnu. Uopće: svaki izdatak iz obćinske blagajne mora biti najprije preispitan i odobren, a nakon toga potpisan od obćinskog načelnika, pa tek onda izplaćen.

Obćinski načelnik je suključar obćinske blagajne.

OBĆINSKA UPRAVA I ODBOR.

Ništa se u obćini ne smije dogoditi bez znanja i pri-vole obćinskog odbora i načelnika. Oni moraju nadgledati svekoliki rad u obćini i biti svijestni da za njega pred narodom odgovaraju.

Obćinsku upravu sačinjavaju: obćinski načelnik i dva do pet članova obćinskog odbora, već prema potrebi i poslovima.

U nadležnost obćinske uprave spadaju ovi poslovi:

- 1.) neposredno upravljanje obćinskom imovinom,
- 2.) sastavljanje i predlaganje obćinskog proračuna i godišnjeg završnog računa,
- 3.) vršenje nadzora nad radom obćinskih ustanova i preduzeća i davanje uputa o izvršivanju odborskih odluka,
- 4.) odlučivanje u hitnim slučajevima o nepredviđenim vanrednim kreditima uz odobrenje nadzorne vlasti,
- 5.) odobravanje dopusta i odmora obćinskim službenicima do 15 dana,
- 6.) pripremanje odluka odbora i vršenje svih drugih poslova, koje odbor stavlja upravi u dužnost,
- 7.) izricanje kazni u svima slučajevima, gdje to spada u nadležnost obćine.

U obćinsku upravu ulaze članovi obćin. odbora po onom redu, kako su bili iztaknuti na kandidatskoj listi koja je dobila najveći broj glasova.

*

Prva zadaća obć. uprave i odbora jest, da upute obćinske službenike, da su oni na obćini radi naroda, a da nije narod radi njih, pak da im je stoga dužnost, da se prema narodu pristojno vladaju i da budu svagdje gdje mogu narodu na pomoć i uslugu, bilo djelom bilo savjetom. Seljak mora dolazeći u obćinu osjetiti, da je došao u svoj ured, te da su obćinski službenici njegovi službenici. Nije dosta to samo odrediti, nego treba nadzirati, da se to zaista vrši.

Uredovno vrijeme.

Imade po nekoja obćina u kojoj drže obćinski službenici tzv. »uredovne dane«, n. pr. utorak i petak, pa se stranke primaju samo u te dane.

To se imade smjesta i svuda ukinuti. Uredovni je svaki dan u tjednu i to od 8—12 sati. Svaki pak dan poslije podne treba da občinski službenici obavljaju i izvršavaju tekuće poslove i to ljeti od 3—6, a zimi od 2—5 sati. U iznimnim i hitnim slučajevima ima se stranka primiti i poslije podne.

Među takove hitne poslove treba naročito ubrojiti i izdavanje marvinskih putnica.

Odborske sjednice.

Obć. načelnik dužan je sazivati odborske sjednice i to svaka tri mjeseca najmanje jedanput, a po potrebi i više puta. Vanrednu sjednicu občinskog odbora saziva ako to pismeno traži jedna trećina odbornika ili kotarska oblast.

Sjednice obč. odbora sa naznakom dnevnog reda, dana i sata sastanka određuje občinski načelnik pozivom, koji se dostavlja svakom odborniku i objavljuje na obč. ploči.

Na sjednici obč. odbora može se raspravljati samo o onome, što je na dnevnom redu. Ove odredbe treba se već zato strogo držati, jer je potrebno da bude i sav narod obaviješten o nome, o čem će se na obč. sjednici vijećati, pa se ne će onda moći ništa prokriomčariti, što bi narodu bilo na štetu ili sramotu.

Zaključci obč. odbora donošaju se većinom glasova, a ako su glasovi raspolovljeni, onda je prijedlog odbijen.

Sjednici občinskog odbora mora prisustvovati barem polovica više jedan od ukupnog broja obč. odbornika. Ako se sjednica radi nedovoljnog broja obč. odbornika nije mogla održati, saziva se druga sjednica sa istim dnevnim redom i zaključci se mogu donošati, ako je prisutna barem jedna trećina obč. odbornika. Zaključci se donošaju većinom danih glasova.

Sreski načelnik nema prava na sjednicama obč. odbora stavljati prijedloge.

Na svršetku sjednice imade se cijeli sjednički zapisnik pročitati, da obč. odbor ustanovi, jesu li svi zaključci točno uneseni. Najbolje je da zapisnik čita obč. načelnik ili jedan od odbornika.

Dužnost je dakako svakog obč. odbornika da redovno dolazi na odborske sjednice.

Prije svake sjednice imaju se pristaše HSS., koji su članovi obč. odbora, sporazumjeti o dnevnom redu sa vodstvom svoje obč. organizacije i onda na sjednici nastupiti svi kao jedan čovjek. Iz istog se razloga imaju svi obč. načelnici jednoga kotara odazvati na svaku zajedničku sjednicu, koju sazove predsjednik kotarske organizacije.

II.

OBĆINSKI SLUŽBENICI.

Kako su se do danas razvile prilike, najvažnije je da novoizabrani obč. odbori uredi i riješe pitanje mnogobrojnih obč. službenika, te da donesu za narod što manje tegotan proračun.

Što se tiče prava i dužnosti obč. službenika i vršenja njihove službene dužnosti kao i disciplinske (karnosne) odgovornosti te vlasti občinskog načelnika nad njima uređeno je banskom uredbom.

Mjesta obč. službenika u občini dijele se na glavna i pomoćna.

Glavna mjesta jesu:

Mjesto obč. bilježnika

Mjesto obč. blagajnika

i stručnih obč. činovnika (obč. liječnik — obč. veterinar i t. d.).

Banovin. liječnik imenovan kod općine **nije** občinski službenik.

Pomoćna mjesta jesu:

Mjesto obč. pisara

Mjesto obč. redara

Mjesto obč. primalje

Mjesto obč. potrošara

Mjesto obč. dostavljača.

Obćinski statut.

Prema obč. zakonu mora svaka občina imati svoj **statut** koji određuje broj mjesta obč. službenika, plaću za pomoćno osoblje, te odkazni rok za pomoćno osoblje.

Statute što su ih donijeli obč. odbori koji su bili narodu bilo na koji način nametnuti, imaju novoizabrani

obć. odbori odmah staviti van snage, te se prihvatiti posla, da svaka obćina načini svoj statut, koji će odgovarati potrebama obćine i naroda.

Uz obć. zakon izdane su za svaku banovinu posebne Uredbe. Tako se n. pr. prema Uredbi o obć. službenicima u Savskoj Banovini smatraju glavnim službenicima bilježnik i blagajnik. Primjećujemo ovdje, da može jedna te ista osoba vršiti bilježničku i blagajničku službu, čime se dakako dobiva u obć. proračunu znatna prišteta. O tom da li je jedna osoba kadra vršiti oba ova posla zajedno, i to sama ili uz pripomoć koje jeftinije radne sile (pisara), treba da prosudi obć. odbor prema prilikama, koje su obć. odboru bolje poznate, nego li ikome drugom.

Po današnjem obć. Zakonu i spomenutoj Uredbi ne može se glavnim službenicima odkazati dogod svoju službu pošteno i po zakonu vrše. U banovinama, koje još nemaju Uredbe, ne mogu se ni tzv. glavni službenici smatrati stalnima.

Što se tiče pomoćnog osoblja tu treba obć. odbor paziti, da odredi upravo toliko mjesta, koliko je najnužnije, te da prestane jedanput ono obć. gospodarstvo prema kojem svaki pisar ima svojega pisara, a ovaj opet svojega podpisara.

Držimo da od sveg pomoćnog osoblja koje je u Uredbi navedeno, treba u obć. statutu u manjim obćinama ustanoviti samo mjesto obć. primalje i obć. potrošara, te jednog obć. stražara, koji ima u hitnim slučajevima obavljati i dostavu. Redovitu dostavu obavljaju seoski starješine.

Kod većih obćina može, razumije se, biti uz obć. činovnike i po koji pisar, a može biti i više nego jedan obć. stražar. Ali tu treba naročito paziti, da se takova mjesta ustanove samo onda, ako to zahtijeva prijeka potreba.

Glavna mjesta t. j. mjesta obćinskog bilježnika, blagajnika i stručnih činovnika (obćinskog liječnika, veterinarara i t. d.) popunjavaju se putem natječaja, koji se imade po zaključku obć. odbora objaviti u banovinskom službenom listu i na određenom mjestu u obćini.

Stigle molbe predlažu obćine kotarskoj oblasti, koja će od svih molitelja izabrati trojicu i njih predložiti obć. odboru na izbor i odluku o postavljenju. Upozoravamo: ako obć. odboru ne odgovara nijedan od kandidata pred-

loženih po kotarskom predstojniku, nije občina dužna izabrati bilo kojega od ove trojice, nego može raspisati ponovni natječaj.

Na pomoćna mjesta se postavljaju pisari, redari i t. d. samo po zaključku obč. odbora.

Obć. načelnik imade u občini vlast nad svima obč. službenicima (bilježnikom, blagajnikom, pisarima i t. d.) Njegova je dužnost da nadzire njihov rad i vladanje u službi, te vladanje izvan službe.

Obć. bilježnik obavlja sve poslove svoje struke, kao i one, koje mu obč. načelnik povjeri. Obć. blagajnik obavlja sve blagajničke i računске poslove, a drugi svi stručni službenici poslove svoje struke.

Sve odredbe obč. načelnika imadu obč. službenici izvršavati.

Svaki obč. službenik dužan je da radi za sve vrijeme za to određeno, a po potrebi službe na poziv obč. načelnika i preko istog vremena.

Obć. službenik spriječen da dođe na službu mora izostanak opravdati obč. načelniku u roku od 24 sata.

Dopust obč. službeniku, koji je bolešću spriječen dolazati na službu, može podijeliti obč. načelnik najdulje 8 dana, a preko toga roka obč. odbor.

Obć. službeniku na pomoćnom mjestu (pisar, redar) može se služba otkazati i to: nekvalificiranom (nestručnom) uz otkazni rok od jednog mjeseca, a kvalificiranom (primalja i imenovani pisari sa blagajničkim ili bilježničkim izpitom) uz otkazni rok od tri mjeseca.

Plaće obč. službenika na pomoćnom mjestu (pisari, primalje, redari, potrošari, dostavljači) određuje po obč. odboru doneseni obč. Statut u kojem ih treba točno odrediti. Ovdje treba u Statutu navesti, da si obč. odbor pridržaje pravo u Statutu navedenu plaću po potrebi bilo sniziti bilo povisiti.

*

Obć. načelnik ima pravo obč. službenika na glavnom i pomoćnom mjestu koji povrijedi propisane dužnosti svoje službe ili ugled svoga zvanja kazniti i to:

1. Za laglje povrede dužnosti i neurednosti pismenim ukorom ili novčanom kaznom do 200 dinara. Prije izrečenja kazne ima se službenik pismeno saslušati. Kazna se dostavlja u obliku obrazložene odluke pismeno.

Protiv te odluke može se službenik žaliti u roku od 8 dana nadležnoj kotarskoj oblasti.

2. Za teže povrede dužnosti dužan je obč. načelnik odrediti i provesti disciplinsku istragu protiv činovnika i službenika i uspjeh istrage dostaviti obč. disciplinskom sudu kod kotarske oblasti.

3. U naročito teškim slučajevima n .pr. ako obč. službenik uzkratiti poslušnost obč. načelniku, izvrši pronevjeranje ili inače grubo oštetiti interes občine, ako primi mito ili traži nagradu za posao, koji mora po svojoj službenoj dužnosti izvršiti i slično, ima ga obč. načelnik smjesta suspendirati (dignuti od službe). Riješenje o suspenziji imade u roku od tri dana dostaviti obč. disciplinskom sudu kod kotarske oblasti, koji ga ukida ili potvrđuje.

III.

OBĆINSKI PRORAČUN

Glavna zadaća novoizabranih obćinskih odbora, koju oni mogu, a prema tomu i moraju izvršiti, jest sastav obćinskog proračuna i to tako, da bude što manji obćinski namet. Budući da su gotovo sve naše obćine preza-dužene i siromašne, a narod također uslijed posvemašnjeg osiromašenja nije kadar plaćati veliki namet, to treba obćinski proračun skresati na najmanje, koliko je to moguće.

U pogledu sastava obćinskog proračuna iztičemo naročito slijedeće:

Da se vidi, kako sve potrebe ima obćina i koji su njezini prihodi, obćinska je uprava dužna tri mjesca prije 1. travnja svake godine, kada počinje po zakonu proračunska godina, sastaviti obćinski proračun za iduću godinu. Tako sastavljeni obćinski proračun mora se izložiti na javni uvid kroz 5 dana, pak je dobro, da ga i narod pregleda i zato treba narodu proglasiti kada će obč. proračun biti izložen. Nakon toga roka obćinski odbor na svojoj sjednici pretresa proračun. Kada je obćinski odbor raspravio obćinski proračun i donio svoju odluku, predlaže ga kotarskoj oblasti (sreskom načelstvu) na daljnje uredovanje i odobrenje. Dok nije proračun odobren, može obćina činiti izdatke po dvanajstinama starog odobrenog proračuna. Razumije se, da novi obćinski odbor ne će dozvoliti isplaćivanje onih stavaka staroga prora-

čuna za koje drži, da su nepravedni li nepotrebni. Preko-
račenje proračunom odobrenih stavaka ne smije se ni u
jednom slučaju dozvoliti.

Obćinska uprava dužna je svaka tri mjeseca točno
pregledati občinsko — blagajničko poslovanje sa svim
prilozima te o rezultatu podnijeti izvješće občinskom od-
boru. Čim mine proračunska godina, občinska uprava
dužna je sastaviti završni račun za prošlu godinu i taj
račun radi eventualnih prigovora obćinara izložiti kroz
osam dana na javni uvid. I ovdje je potrebno da narod
doista izvrši svoje pravo i završne račune pregleda. Ka-
da je dovršen završni račun, predlaže se občinskom od-
boru na raspravu i odluku.

Kod proračuna treba imati na umu, da imade stano-
vitih stavaka, koje prema današnjem občinskom zakonu
moraju doći u proračun, bez obzira na to, da li obćina
ima od njih kakovu korist ili nema. Ovo su na primjer
plaće občinskih namještenika u onoj visini, kako ih za-
kon propisuje.

Gdje su plaće občinskih službenika na glavnim mje-
stima (bilježnika, blagajnika, te stručnih činovnika) od-
ređene uredbom o občinskim službenicima, ne mogu se po
obć. odboru mijenjati.

Povrh plaće dužna je obćina dati bilježniku i blagaj-
niku besplatan stan ili stanarinu, i to obćine drugoga re-
da, a to su općine u sjedištu kotarske oblasti, 300 dinara
mjesečno, a sve druge obćine 200 din. mjesečno.

Osim toga ne pripada obć. službeniku ništa više, na-
ročito ne ma kakva pripomoć u naravi ili u novcu kao na
primjer drva itd. Što se tiče plaćanja občinskih službe-
nika u Bosni i Hercegovini, neka se občinsko vijeće ravna
prema svojim prilikama.

Izim ovog gore navedenog obć. je odbor potpuno
slobodan u rasuđivanju što hoće a što ne će staviti u
proračun, pak stoga ima u današnja teška vremena sta-
viti u proračun radije manje nego više. Što više i kod
izdataka, koji su od očevidne koristi za obćine, kao na
primjer nabavljanje razplodne stoke, nabavljanje obć.
strojeva, itd. treba dobro vagnuti, da li se takav izdatak
ima u proračun staviti odmah, ili će se s njim pričekati
do boljih vremena.

Kroz posljednje se vrijeme uobičajilo, da se u obć.
proračun stavljaju izdatci, koje obćina nije ni u kojem

slučaju dužna snositi, a koji najviše terete občine. **Zato treba iz obč. proračuna potpuno brisati slijedeće:**

1.) stanarinu za stan kotarske oblasti (sreskog načelstva) te kotarskog predstojnika (sreskog načelnika), budući je po zakonu Ministarstvo unutrašnjih djela dužno siromašnim občinama tu stanarinu plaćati.

2.) **Plaćanje doprinosa penzionom fondu občin. službenika, jer občine osim jednokratne dotacije za svakog obč. službenika kada je dotično mjesto ustanovljeno, ni jesu dužne plaćati bilo kakove druge doprinose.**

3.) **Putne i podvozne troškove obč. službenika i članova obč. uprave.**

4.) **Putne paušale obč. službenika.** Obćinski službenik, kada putuje občinom po službenom poslu, vrši svoju dužnost za koju je već plaćen, te ne može dobivati još posebnu nagradu. Ovo naročito vrijedi i za troškove oko utjerivanja prireza i ostalih dažbina.

5.) **Sve troškove oko regrutovanja,** jer činovnici i regruti putuju na objavu. Naročito nijesu občine dužne plaćati troškove za tiskanice oko tih poslova.

6.) Upozoruje se, da su u svim obćinskim proračunima upravo ogromne stavke za troškove kojekakvih tiskanica i papira, pak nove obč. uprave imadu posvetiti naročitu brigu tim računima.

Ovdje treba naročito paziti na obće poznatu stvar, da nesavjestni trgovci izdavaju još nesavjestnijim obč. službenicima potvrde na znatno višu svotu nego što doista tiskanice te pisaći pribor stoje.

7.) **Naknade za takozvane zlobne štete učinjene po nepoznatim licima.**

8.) Sve predplate na razne časopise, koje su občine odnosno škole morale predplatiti u doba diktature, a koji su časopisi bez ikakove vrijednosti. Prema tome treba da občina drži samo službene novine svoje banovine i drugo ništa.

9.) Sve eventualne potpore i pripomoći raznim društvima i ustanovama.

10.) Doprimos Okružnom uredu plaćaju pol občina a pol dotični službenik.

11.) Načelniku neka se odredi nagrada, koja će odštetiti njegovo vrijeme koje gubi time što mora, ako je

savjestan, biti cijeli dan na občini. Ni u kojem slučaju ne mogu obč. odbornici sebi odrediti bilo kakove dnevnice za obč. sjednice.

NADZOR NAD OBĆINOM.

Napomenuli smo već na početku, da je bitno za svaku občinu baš njezina samouprava, a upravo ta samouprava je vrlo ograničena ovlastima državne uprave, što ih ona ima po sadašnjem zakonu o obćinama, a koje joj daju pravo nadzora nad radom obćina.

Glede toga nadzora napominjemo slijedeće:

Nadzor nad obćinskom upravom vrši kotarska oblast (kotarski pretstojnik), koji je dužan barem jedamputa godišnje pregledati poslovanje obćine. Po sadašnjem zakonu moraju se svi zapisnici obćinskog odbora u roku od osam dana predložiti kotarskoj oblasti. Kotarska oblast će zaključke, za koje smatra da nijesu u skladu sa zakonom, zadržati od izvršenja. Protiv ove odluke kotarske oblasti ima obćinski odbor pravo utoka (žalbe) u roku od petnajst dana na bana preko kotarske oblasti. Po sadašnjem zakonu može ban obćinske organe: obćinskog načelnika, obćinski odbor i obćinsku upravu, ako neuredno vrše dužnost, razriješiti od dužnosti nakon što ih se presluša. Razriješeni imaju pravo utoka (žalbe) na Upravni sud, te do riješenja upravnog suda ostaju i dalje na dužnosti.

REVIZIJA.

Za vrijeme dok je narod bio izključen iz uprave u obćinama, naime dok su njom gospodarili komesari i razni narodu nametnuti odbori, u obćinama se je svakako gospodarilo. Posljedica je toga gospodarenja, da su danas gotovo sve obćine osiromašile i prezadužene. Grijesi tih narodu nametnutih obćinskih uprava ne smiju pasti sada na leđa novim od naroda izabranim odborima.

Stoga imadu sve obćine zaključiti pregled (reviziju) cjelokupnog poslovanja sa obćinskom imovinom, kao i poslovanja svih obćinskih službenika i načelnika i to za sve vrijeme od posljednjih 8 godina. Ovaj se pregled imade provesti po novoizabranom načelniku i upravi, a u koliko se ukaže potreba, obćinski će odbor u svrhu toga

pregleda dozvati prema svojem izboru stručnjake upravne, pravničke i knjigovodstvene struke.

Treba obaviti i reviziju svih občinskih zemljišta, koja uživaju občinski službenici, ili koje druge osobe, bilo da su im po ranijim odborima dodijeljena, bilo da su ih svojevrijedno okupirali, te ih vratiti občini.

Protiv svih krivaca imade se podnijeti kaznena prijava državnom odvjetništvu, a protiv občinskih činovnika još osim toga odrediti disciplinski postupak uz suspenziju.

ZAKLJUČAK.

Kada je Hrvatska Seljačka Stranka išla u občinske izbore naglasili smo, da naši ljudi ulaze u občinske odbore da štede občinsku imovinu i upravljaju občinom na korist seljačkog naroda. Zato ne će občine biti organi u našoj narodnoj borbi, jer je taj organ politička organizacija Hrvatske Seljačke Stranke. Obzirom na današnje stanje naše narodne borbe mora se spriječiti ali i to, da občine budu organi vlasti, jer vlast treba da zna, da su občine u narodnim rukama.

Zato, dakle, dok su občine u našim rukama, ne smiju one služiti štafažom protuhrvatskim i protunarodnim režimima i prema tomu nemaju sudjelovati kod bilo kojih tzv. narodnih svečanosti, misa zahvalnica i slično, niti imaju vješati na tzv. državne blagdane bilo kakovu zastavu, jednom riječju:

Občine se imadu vladati tako, kako se vlada čitav hrvatski narod.

U Zagrebu 25. studenoga 1936.

Uz hrvatski seljački pozdrav

Predsjednik:

Dr. Vladko Maček

Za tajnika:

Jakov Jelašić

Biblioteka
ZAGREB
BIBLIOTEKA